

ÎNCHEIERE

01 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Diana Stănilă

examinând cererea înaintată de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, în cauza de insolvență, intentată la cererea introductivă înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Spandor” și la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”,

c o n s t a t ă :

La 15 martie 2023, SRL „Spandor”, reprezentantă de avocatul Serghei Voitic a depus cerere privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”.

Prin încheierea din 20 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis spre examinare cererea introductivă a SRL „Spandor” privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”, a fost instituită perioada de observație și a fost desemnat în calitate de administrator provizoriu Andrei Postica.

Prin hotărârea din 12 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Spandor” și cererea creditorului SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă. S-a constatat insolvența debitorului și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”, cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1015600011571, cu sediul: MD-2059, str. Petricani, 19/8, mun. Chișinău. S-a ridicat dreptul lui Petru Rotaru de administrare a SRL „Rotaru Invest” și s-a propus asociaților debitorului să desemneze pe cheltuielile lor un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele debitorului și ale asociaților acestuia pentru a participa la procedură din contul debitorului. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței SRL „Rotaru Invest” - Andrei Postica, deținătorul autorizației nr. 173 din 03 februarie 2015. Din momentul intentării insolvenței dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare se transmite administratorului insolvenței. S-a împuternicit administratorul insolvenței de a prelua în posesie și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile care fac parte din masa debitoare a SRL „Rotaru Invest”. S-a obligat administratorul insolvenței: a) să notifice creditorii SRL „Rotaru Invest”

despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 26 iunie 2023, inclusiv; b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial; c) să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvență, până la 11 iulie 2023, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor, la data de 19 septembrie 2023, ora 11:30, în incinta Judecătorei Chișinău, sediul Central, str. N. Zelinski, 13, bir. 17-18.

La 01 noiembrie 2023, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, a înaintat cerere cu privire la strămutarea cauzei de insolvență la o altă instanță de judecată egală în grad, în temeiul art.43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii, strămutarea cauzei de insolvență din procedura Judecătorei Chișinău, sediul Central, la o altă instanță de judecată egală în grad.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, privind strămutarea în altă instanță de același grad a cauzei de insolvență, la cererea introductivă depusă de SRL „Spandor” și la cererea SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Rotaru Invest” (f.d.67/73, Vol. IV).

La 04 decembrie 2023, reprezentantul debitorului SRL „Rotaru Invest”, Rotaru Petru a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de reprezentantul debitorului SRL „Rotaru Invest”, Rotaru Petru privind strămutarea cauzei.

La 26 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.209, Vol.IV), reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Rotaru Petru, a depus cerere, prin care a solicitat strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, pentru examinarea cererii de revizuire înaintată de reprezentantul debitorului SRL „Rotaru Invest”, Rotaru Petru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform fișei de repartizare a dosarului, la data de 04 martie 2024, cauza nominalizată a fost repartizată aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătoresc raportor Stela Procopciuc.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 51 din 07 martie 2024 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 234 din 29 decembrie 2023”, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, decidera asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare și pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, în cauzele de contencios administrativ, precum și în procesele de insolvență.

Potrivit pct. 5 al dispoziției nominalizate, a fost constituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, completul de judecată nr.1 pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, decidera asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvență:

compus din magistrații: Stela Procopciuc (președinte), Oxana Parfeni și Mariana Ursachi (judecători).

Examinarea chestiunea privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, a cauzei de insolvență, intentată la cererea introductivă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Spandor” și cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, a fost fixată pentru data de 27 martie 2024.

La 26 martie 2024, ora 20:42, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni.

În motivarea cererii de recuzare a invocat că, anterior, judecătorul Oxana Parfeni, care face parte din completul de judecători ce urmează să examineze cererea de strămutare a cauzei, a participat anterior în calitate de judecător, la examinarea aceiași cauze și anume a cererii de recurs înaintată de către recurentul Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, dosarul cu nr. 24r-230/23.

Iar, prin încheierea nr. 2rci-93/23 din 24 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit recursul declarat de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență, intentată la cererea introductivă depusă de SRL „Spandor” și cererea depusă de SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”.

Drept urmare, temei de recuzare a invocat prevederile art. 50 alin. (1) lit.d) și e) din Codul de procedură civilă, care prevede că „judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui”.

A mai invocat că, Curtea Europeană în jurisprudența sa de principiu, cu ocazia definirii imparțialității instanței a menționat că, orice judecător despre care se poate crede că, nu ar fi pe deplin imparțial cu privire la judecarea cauzei ce i-a fost dată spre soluționare, este obligat să se abțină, să o examineze (cauza Castillo Algar v. Spain, nr. 79/1997/863/1074 din 28 octombrie 1998, §45).

Or, potrivit principiilor de la Bangalore, privind conduita judiciară, (val.2, pct. 2.5.), imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare. Ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul prin care se ajunge la aceasta.

Astfel, consideră că, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.

Studiind argumentele expuse în cererea de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recuzare ca fiind neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, greșier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înlăptuirea efectivă a justiției.

La caz, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a înaintat recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 50 alin.(1), lit. d) din Codul de procedură civilă, indicând că judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat deoarece și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relatează că, prin încheierea din 24 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Judecată, completul de judecată constituit din magistrații: Oxana Parfeni (președinte), Diana Stănilă și Aliona Donos (judecători), în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, au dispus restituirea recursul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, împotriva încheierii din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, însă, actul de dispoziție judecătoresc emis nu are relevanță cu examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, a cauzei de insolvabilitate, intentată la cererea introductivă depusă de SRL „Spandor” și cererea depusă de SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Rotaru Invest”.

Or, judecătorul Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, la adoptarea încheierii din 24 ianuarie 2024, nu s-a expus asupra fondului cauzei și nu a dat apreciere tuturor circumstanțelor care condiționează admisibilitatea unei acțiuni civile.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că situația invocată de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru în cererea de recuzare nu poate ridica îndoieli privind imparțialitatea judecătorului la examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, a cauzei de insolvabilitate, intentată la cererea

introdusivă depusă de SRL „Spandor” și cererea depusă de SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introdusivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”.

În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relatează că, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru a înaintat recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni și în temeiul art. 50 alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă, indicând că, Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui. Temei de recuzare ar fi faptul că judecătorul urma să se abțină să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, nu a prezentat argumente și probe în susținerea temeiurilor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, iar circumstanțele invocate nu pot fi încadrate în temeiurile de recuzare prevăzute de art. 50 din Codul de procedură civilă.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepționate a magistratului recuzat, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza *Wettstein c. Elveției*, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestația postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 par.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului European a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în

conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni la examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, a cauzei de insolvență, intentată la cererea introductivă depusă de SRL „Spandor” și cererea depusă de SRL „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rotaru Invest”.

Or, conform art. 1 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Din considerentele menționate, și având în vedere că la caz nu sunt prezente temeiurile prevăzute în art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de reprezentantul SRL „Rotaru Invest”, Petru Rotaru cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea înaintată de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”, Petru Rotaru, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Oxana Parfeni, de la examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, în cauza de insolvență, intentată la cererea introductivă înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Spandor” și la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Rotaru Invest”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Diana Stănilă